

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1060/23-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-189/23 J

Název	Základní škola a mateřská škola Vilémov, okres Havlíčkův Brod
Sídlo	Klášteř 23, 582 83 Vilémov
E-mail	zs-vilemov@seznam.cz
IČO	70 985 561
Identifikátor	600 086 763
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Robert Štefánek
Zřizovatel	Obec Vilémov
Místo inspekční činnosti	Klášteř 10 a 23, Vilémov
Inspekční činnost na místě	25. – 27. 9. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. a), b), c) a e) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Vilémov (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. V době inspekční činnosti je ve dvou třídách mateřské školy evidováno 36 dětí. V základní škole se vzdělává 87 žáků. V aktuálním školním roce vykazuje škola 1 dítě a 4 žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

(dále SVP). Školní družina organizuje zájmové vzdělávání v jednom oddělení pro 28 účastníků s pravidelnou docházkou.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ve své práci vychází ředitel školy (dále ředitel) z koncepce rozvoje školy, která byla zpracována pro účely konkurzního řízení a vychází z teoretických poznatků. V menší míře vychází z reálného stavu školy a koncepční záměry nepokrývají všechny součásti subjektu. Plnění stanovených cílů nebylo možno v době inspekční činnosti posoudit s ohledem na velmi krátké působení ředitele ve funkci.

Řízení školy spočívá zejména v každodenní komunikaci ředitele se všemi pedagogy a okamžité zpětné vazbě. Společná jednání pedagogických rad základní školy a mateřské školy nejsou realizována, což způsobuje absenci některých potřebných informací o chodu školy od ředitele směrem k mateřské škole, včetně případných opatření ke zlepšení kvality předškolního vzdělávání.

Některá pravidla fungování činnosti školy jsou nastavena nejednoznačně či s nízkou efektivitou, například v oblasti delegování výkonných kompetencí a organizaci provozu mateřské školy. Při inspekční činnosti se tento stav negativně projevil zejména v nejednotném přístupu k plánování, organizaci vzdělávání, včetně neefektivního souběžného působení učitelek, neúčelné volbě některých vzdělávacích forem a metod práce, nedostatečně poskytované zpětné vazbě dětem i pedagogům, nevyužívání pedagogické diagnostiky v praxi a nevyrovnaném poskytování podpory dětem s potřebou podpůrných opatření.

Další vzdělávání pedagogů základní školy prostřednictvím školení či kurzů je plánováno s ohledem na potřeby školy a pedagogů, jejich sebevzdělávání má především individuální charakter. Plán dalšího vzdělávání nezahrnuje pedagogy mateřské školy, jejich vzdělávání spočívá v samostudiu, péče o začínající pedagogy je nedostatečná, není využívána týmová spolupráce, funkční předávání zkušeností a vzájemné hospitace za účelem zkvalitnění vzdělávání.

Materiální podmínky školy umožňují naplňovat školní vzdělávací program základní školy a školní družiny. Kmenové učebny základní školy jsou vybaveny prostředky informačních a komunikačních technologií. V hospitovaných hodinách však byly použity v menší míře a většinou pouze pro prezentaci učiva. Vnitřní materiální podmínky mateřské školy vyhovují pouze částečně potřebám vzdělávání dětí. Nízká vybavenost pomůckami a dalším didaktickým materiálem, nevhodné podmínky z ergonomického hlediska ve školní jídelně a nedostatečná vybavenost pro odpolední odpočinek se negativně projeví ve sledovaném průběhu vzdělávání.

V oblasti partnerství se pozitivně projevují oboustranně přínosné vztahy se zřizovatelem. Spolupráce se školskou radou a místními organizacemi je na velmi dobré úrovni.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaný průběh vzdělávání v mateřské škole se vyznačoval atmosférou, která byla ovlivněna adaptačním režimem. Vzdělávací nabídka byla dětem obsahově blízká, avšak námětová provázanost byla promyšlená a zajištěná pouze v určité části dne. Pro realizaci plánovaných činností, bylo vytvářeno většinou podnětné prostředí. Organizace průběhu vzdělávání neumožňovala v plné míře vyváženost a provázanost spontánních a řízených

aktivit, méně bylo reflektováno na aktivní využití dispozičních prostorových podmínek, složení třídy, vzdělávací potřeby a možnosti dětí. Vzájemná kooperace a koordinace jednotlivých činností mezi pedagogy byla zpravidla méně účelná.

Plánované aktivity byly zaměřené především na znalosti a dovednosti. Minimální pozornost byla věnována rozvoji postojů a hodnot, podpoře soudržnosti, kooperace a vytváření pozitivní vnitřní motivace k učení. Nedůsledně a neúčelně bylo postupováno při práci s pravidly soužití, řešení problémů a práci s chybou, chyběl nebo nebyl účelně využit prostor pro vyjádření návrhů řešení situace. Často se objevovala samostatná práce, avšak příležitosti pro poskytování individuálního přístupu nebyly vždy využity efektivně. Průběžné zhodnocení jednotlivých činností probíhalo v minimální míře, většinou nebyly využívány vhodné příležitosti pro vzájemné hodnocení či sebehodnocení dětí. V průběhu celého vzdělávání se dětem dostávalo až na výjimky dostatečné zpětné vazby, projevy i výkony byly oceňovány, občas nedůsledně nebo v nesouladu se skutečností. V porovnání s menší četností adresné pochvaly byla dosti často zařazována pochvala paušální, což bylo pro některé děti méně motivační.

Do doby konání inspekční činnosti sledovala mateřská škola úspěšnost dětí v dalším navazujícím vzdělávání nahodile nebo vůbec. Hlavním nedostatkem relevantnosti zjištění je minimální opora ve vyhodnocování naplněnosti školních výstupů na třídní úrovni. Velkým negativem je neprovázaná spolupráce celého subjektu.

V základní škole učitelé v rámci stanovených cílů hodin promyšleně rozvíjeli jak prohlubování znalostí a dovedností žáků, tak i jejich postojů. Významným znakem byla příjemná edukační atmosféra a klidné pracovní klima. Zvolené tempo a organizace vyučování zohledňovaly a respektovaly vzdělávací potřeby žáků. Pro podporu žákovské představitivosti a porozumění byly účelně využívány učební pomůcky a propojení probíraného učiva se situacemi z reálného života. Nedařilo se však diferencovat učivo s ohledem na studijní potenciál zdatnějších žáků. Didaktická technika byla během hospitační činnosti využívána účelně, avšak v nižší míře.

Vyučující průběžně sledovali průběh učení a učební výsledky jednotlivých žáků. Vhodně jim poskytovali průběžnou zpětnou vazbu k prováděným činnostem využitelnou k jejich dalšímu učení. Převládala frontální výuka doplněná řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků. V části hodin byly efektivně doplněny kooperativní prvky, které vhodně podporovaly schopnost žáků komunikovat a spolupracovat, kdy si zároveň prohlubovali a získávali občanské, sociální a komunikativní kompetence. Žáci jsou vhodně vedeni k samostatnosti, zadanou práci si sami dokázali vždy organizovat a řídit. K řešení vzniklých problémů většinou využívali vhodné strategie. Prezentováním výstupů byli vhodně vedeni k rozvoji komunikativních dovedností. Menší měrou bylo využito možností zapojení žáků při vzájemném hodnocení, společném ocenění a kontroly správnosti výsledku. V menší míře docházelo také ke zhodnocení přínosu jednotlivých činností a využití prostoru pro sebehodnocení žáků při konkrétních činnostech. Společným nedostatkem převážné části hodin bylo nevyužívání didaktického závěru vyučovací jednotky, kdy scházelo shrnutí a zpětná vazba o splnění stanoveného cíle. Vyučující důsledně vedli žáky k dodržování nastavených pravidel chování, nevhodné nebylo zjištěno.

Sledované vzdělávání ve školní družině bylo účelně zaměřeno na pravidelnou zájmovou činnost i spontánní aktivity. Při činnostech byly díky individuálnímu přístupu k jednotlivým žákům promyšleně rozvíjeny příslušné klíčové kompetence.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Do doby konání inspekční činnosti mateřská škola objektivně nevyhodnocovala kvalitu poskytovaného předškolního vzdělávání. Předložené evaluační výstupy jsou formálního rázu a nevedly k přijímání adekvátních opatření ke zvyšování kvality předškolního vzdělávání.

Aktuální informace o výsledcích každého dítěte mají sporadickou vypovídací hodnotu. Systém postrádá ucelenost a účelnost, zejména ve vztahu s praxí tzn., jsou postrádány závěry, návrhy řešení nebo pedagogická opatření k dalšímu postupu při jejich vzdělávání a dalším rozvoji, stejně jako provazování s vlastním průběhem vzdělávání. Přínos poskytovaného individuálního přístupu na cílený rozvoj dětí je nízký. Koordinace inkluze mateřské školy dětí s potřebou podpůrných opatření není příliš funkční. Ze strany pedagogů byla účelnost pokynů pro zapojení asistentky pedagoga spíše sporadická, stejně jako nebyla iniciována domluva na vzdělávacích postupech a přípravě specifických pomůcek či přiměřenosti nároků a vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření apod.

Výsledky vzdělávání žáků pedagogové průběžně sledují a vyhodnocují. Na aktuální situaci pedagogové pružně reagují, komunikují se zákonnými zástupci a hledají společná řešení. Na některých jednáních pedagogické rady jsou kromě sumárních výsledků účelně vyhodnocovány i vzdělávací výsledky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a účinnost podpůrných opatření. Škola dlouhodobě neprovádí žádné systematické ověřování znalostí žáků v delším časovém rozmezí, nejsou využívány možnosti komerčního testování, a tudíž nemá ucelený přehled o tom, jak jsou její žáci úspěšní v porovnání s žáky obdobného typu škol. Pouze částečnou zpětnou vazbu o úrovni dosažených kompetencí přinášejí výsledky ze soutěží a olympiád. Dílčí informace přinášejí škole kontakty s bývalými absolventy.

Díky malému počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole jsou učitelé detailně seznámeni s povahou jejich speciálně vzdělávacích potřeb. Podporu poskytují především individualizovaným přístupem a zohledňováním jejich znevýhodnění při hodnocení. Komunitní charakter školy umožňuje žákům velmi dobře dosahovat klíčových kompetencí komunikativních, sociálních a osobnostních. Z běžného jednání žáků v hodinách nebo během přestávek bylo patrné, že standardně respektují dohodnutá pravidla a v potřebných situacích jsou schopni vzájemné tolerance i pomoci.

Minimální preventivní program školy je zpracován s ohledem na aktuální situaci ve škole a je pravidelně vyhodnocován. Aktivity v oblasti rizikových jevů jsou plánovány, vybírány a objednávány ve spolupráci s externími odborníky. Rizikovým jevům se vyučující věnují i v průběhu vzdělávání ve svých předmětech.

Školní družina v průběhu školního roku realizovala různorodé vlastní zájmové aktivity, projekty a akce a vhodně tak doplňovala základní vzdělávání. Realizovaná zájmová činnost je pro obohacení vzdělávací nabídky školy přínosná.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo ke změně ředitele školy.
- Průběžně dochází ke zkvalitňování materiálních a prostorových podmínek školy.

Silné stránky

- Výsledkem pozitivního přístupu pedagogů k žákům byla příznivá pracovní atmosféra ve všech třídách školy. (3. 2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Neefektivní závěry hodin ze strany pedagogů, kteří neposkytují kvalitní zpětnou vazbu žákům. (5. 4)
- Nízká možnost zapojení žáků při vzájemném hodnocení, společném ocenění a kontroly správnosti výsledků. (5. 4)
- Stanovená pravidla a mechanismy k organizování činnosti mateřské školy vykazují minimální efektivitu, ze strany vedení školy není poskytována užitečná zpětná vazba, minimální je funkčnost systematické vnitřní informovanosti. (1. 3)
- Nejsou využívány efektivní formy sdílení zkušeností. Většinou pedagogů mateřské školy jsou využívány pouze formy samostudia bez návaznosti na potřeby školy. (3. 5)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V závěru vyučovacích hodin provádět závěrečné shrnutí učiva, vyhodnocovat splnění vzdělávacího cíle a do závěrečného hodnocení vyučovacích hodin zapojovat také žáky.
- Celkově zefektivnit řízení mateřské školy, zvláště pak pedagogické vedení učitelů směrem k poskytované zpětné vazbě a účelné práci s výsledky při dalším plánování vzdělávací nabídky, aktivním využívání pedagogické diagnostiky a individualizaci vzdělávání.
- Autoevaluační systém mateřské školy využívat systematicky, komplexně, pravidelně a podle jasně daných kritérií, eliminovat formálnost výsledků a zpětnou vazbu efektivně využívat ke korekci vlastní činnosti a posunu v další práci.
- Zúčelnit další vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy tak, aby vedlo ke zlepšení poskytovaného předškolního vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy a mateřské školy Vilémov „Škola budoucnost obce“, verze osmá ze dne 1. 9. 2023, platnost od 1. 9. 2023
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Pojďte pane, budeme si hrát“, aktualizace od 1. 9. 2023
3. Školní vzdělávací program pro školní družinu při ZŠ a MŠ Vilémov, ze dne 1. 9. 2023
4. Třídní knihy dvou tříd mateřské školy pro školní rok 2022/2023 a 2023/2024
5. Koncepce rozvoje a řízení Základní školy a mateřské školy Vilémov 2023-2029, ze dne 18. 4. 2023
6. Plán práce a činnosti základní školy na školní rok 2023/24, ze dne 25. 8. 2023
7. Plán DVPP 2023/2024 – ZŠ Vilémov
8. Kritéria hodnocení výuky – hospitační záznamy – školní rok 2022/2023
9. Zápisy z pedagogické rady za školní roky 2022/2023 a 2023/2024
10. Matrika vedená v elektronickém systému BAKALÁŘI software
11. Třídní knihy
12. Rozvrhy hodin
13. Krizový plán školy, ze dne 1. 9. 2023
14. Program poradenských služeb, ze dne 1. 9. 2023
15. Strategie předcházení školní neúspěšnosti, ze dne 1. 9. 2023
16. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na ZŠ a MŠ Vilémov, školní rok 2023/2024, ze dne 1. 9. 2023
17. Činnost výchovného poradce na ZŠ a MŠ Vilémov ve školním roce 2023/2024, ze dne 1. 9. 2023
18. Náplň činnosti ŠMP na ZŠ a MŠ Vilémov ve školním roce 2023/2024, ze dne 1. 9. 2023
19. Minimální preventivní program 2023/2024, ze dne 1. 9. 2023
20. Výroční zpráva za školní rok 2022/2023, ze dne 2. 8. 2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

Mgr. Eva Havlíčková, školní inspektorka

PhDr. Mgr. Milan Matějů, školní inspektor

Mgr. Pavla Srnská, školní inspektorka

23.10. 2023